

TLMAČSKÉ ČINOHRANIE

11. - 13. jún
2010

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

www.dosky.sk

portál venovaný neprofesionálnemu divadlu

www.mestotlmace.sk

oficiálna prezentácia mesta Tlmače

www.nocka.sk

Národné osvetové centrum

TLMAČSKÉ ČINOHRANIE 2010

Celoslovenská súťažná prehliadka neprofesionálneho činoherného divadla – súčasť Scénickej žatvy – 88. ročníka prehliadok a festivalov slovenského amatérského divadla

Vyhlasovateľ a odborný garant:

Národné osvetové centrum, Piešťany

Organizátor:

Mestské kultúrne stredisko Tlmače

Spoluorganizátori:

Krajské osvetové stredisko Nitra

Rada pre neprofesionálne divadlo na Slovensku, o.z.

Kontakty:

Národné osvetové centrum

Nábřežie Ivana Krasku 1

921 01 Piešťany

Tel.: 033 7625365

Fax: 033 7725626

e-mail: jurcova@poton.sk, t.č. 0915 727 743

www.nocka.sk

Mestské kultúrne stredisko Tlmače

Námestie odborárov 5

93521 Tlmače

Tel: 036 / 634 20 54

0918 499 188

e-mail: mskstlmace@imilsoft.sk

www.mestotlmace.sk, www.dosky.sk

Finančná podpora:

Ministerstvo kultúry SR
Národné osvetové centrum Piešťany
Rada pre neprofesionálne divadlo na Slovensku, o.z.

Programová rada Tlmačského činohrania 2010

Mgr. Miroslav Dacho, teatrológ
Mgr. art. Iveta Ditte Jurčová, odb. pracovníčka pre divadlo, NOC
MgA. Ján Fakla, riaditeľ festivalu Kremnické gagy
MgA. Viktória Janoušková, dramaturgička
Mgr. art. Miriam Kičiňová, teatrologička
Ladislav Péchy, organizátor Exitu 2010
Alena Senešiová, organizátorka Tlmačského činohrania
Mgr. Roman Sorger, režisér
Mgr. Alena Štefková, riaditeľka KAUT NOC
Mgr. Alžbeta Verešpejová, dramaturgička

Prípravný výbor:

Mgr. Miroslav Považan, primátor mesta Tlmače
Mgr. Iveta Jurčová, odb. prac. pre divadlo, NOC Piešťany
Alena Senešiová, riad. MsKS Tlmače
Mgr. Daniela Gundová, riad. KOS Nitra
Mgr. Alžbeta Sádovská, riad. ROS Levice
Simona Lukáčová, RPND

Organizačný štáb:

Alena Senešiová, Lucia Kúdelová, Juraj Hruška, Marta Oťáziková
Martin Kabát, Jozef Krčmár, Roman Mihálka, Vladimír Kukla,
Ladislav Hlaváčík

Moderátori:

Adrián Ohrádka, Roman Mihálka

Odborná porota:

MgA. Viktória Janoušková, Mgr. art. Vladislava Fekete, ArtD.,
Mgr. art. Dušan Vicen, Mgr. art. Miklos Forgács

Festivalový denník:

Mgr. art. Michal Ditte, šéfredaktor a grafik
Mgr. art. Pavel Graus, redaktor

Mediálni partneri:**a propagácia**

Pohronie	Levičan.sk
Slovenská brána	STV
Rádio Regina	Rádio Nitra
Levická televízia	Nitrianske noviny
SITA, rozhlasové relácie, plagáty	

Web stránky:

Mesto Tlmače, Mesto Levice
NOC Piešťany, Dosky.sk, ROS Levice, KOS Nitra

PROGRAM

PIATOK, 11. JÚN 2010

13:00 <i>súťažné predstavenie</i>	Divadlo DISK Trnava Blaho Uhlár a kol.Disk: PONOR /Sladké hry minulej sezóny/ réžia: Blaho Uhlár vhodné od 18 rokov, 65 min.
15:00	<i>Rozborový seminár – DISK Trnava</i>
16:00 <i>súťažné predstavenie</i>	Divadlo G. F. BELOPOTOCKÉHO Liptovský Mikuláš William Mastro Simone: PAPAGÁJE réžia: Ján Mikuš, a. h. CHROBÁKY NEŽERÚ vhodné od 15 rokov, 90 min.
17:30 – 18:15	Večera
18:30 <i>súťažné predstavenie</i>	Divadlo HĽADANIE Tímače Axell Hellstenius: Réžia: Alena Senešiová CHVÁLA BLÁZNOVSTVA vhodné od 15 rokov, 95 min. ALEBO ELLING A KJELL BJARNE
21:00 <i>Zahraničný hosť prehliadky</i>	Nezávislé divadlo Rumunsko CONTRASTS pantomíma réžia, interpretácia: Dana Cavaleru, Richard Bovnoczki
22:30 <i>Divadelný klub</i>	VEČER NA DRUHÚ <i>kabaret</i> účinkujú: Aďo Ohrádka, Roman Mihálka, Peter Szutyányi, Pavel Janček, Milan Bicka

SOBOTA, 12. JÚN 2010

9:45 – 10:45	Rozborový seminár - Divadlo G.F. Belopotockého L. Mikuláš, Divadlo Hľadanie Tímače
11:00 <i>súťažné predstavenie</i>	DS DAXNER Tisovec Ladislav Grosman, Jaroslav Lacko: OBCHOD NA KORZE réžia: Jaroslav Lacko vhodné od 15 rokov, 90min.
12:30 – 14:00	O b e d
13:00	Zasadnutie výboru RPND - kancelária riaditeľky MsKS
15:00 <i>súťažné predstavenie</i>	DS HOMO FUGE Púchov Janusz Glowacki: ANTIGONA V NEW YORKU réžia: Peter Hudák vhodné : od 18 rokov, 75 min.
16:30	Zasadnutie Poradného zboru NOC - kancelária riaditeľky MsKS

PROGRAM

17:00 *Koncert hudobnej skupiny eXIT TOILET Timače*
 sprievodné *- terasa reštaurácie Spoločenského domu*
 podujatie *vstupné: dobrovoľné*

18:00 CELKOM MALÉ DIVADLO Žemberovce
 súťažné Athol Fugard, Petr Meszároš: **AHOJ A ZBOHOM**
 predstavenie réžia: Edo Šebian
 vhodné od 15 rokov, 60 min.

19:00 - 20:00 Večera

20:30 Divadlo COMMEDIA Poprad
 súťažné Peter Turrini: **JOZEF A MÁRIA**
 predstavenie réžia: Vlado Benko
 vhodné od 18 rokov, 65 min.

22:00 *- Timačské improhnanie*
 Divadelný klub *- Básnický automat*

NEDELA, 13. JÚN 2010

9:45 - 11:15 *Rozborový seminár*
DS HOMO FUGE Púchov, CMD Žemberovce, Commedia Poprad

10:30 *TEATRO ŠTVORKOLKA Žilina* **DLHÝ, ŠIROKÝ**
 sprievodné *divadelné predstavenie pre deti,* **A BYSTROZRÁKÝ**
 podujatie *Park pri Spoloč. dome, vstupné: 1 €*

11:30 STUDIO POETIKA pri DS DAXNER Tisovec
 súťažné Sten Kaalo: **MUŽ JE MUŽ**
 predstavenie réžia: Dária Fehérová
 vhodné od 15 rokov, 60 min.

12:30 - 13:30 Obed

13:30 - 14:00 *Rozborový seminár Studia Poetika Tisovec*

14:00 Divadlo PICTUS Rimavská Sobota
 súťažné Rudolf Skukálek: **PILINY**
 predstavenie réžia: Dana Turanská
 vhodné od 15 rokov, 70 min.

16:00 - 16:30 *Rozborový seminár divadla PICTUS Rimavská Sobota*

16:30 Asociácia súčasného tanca Bratislava **HLBINNÉ**
 Host' *tanečno-divadelné predstavenie* **PORUŠENIE**
 prehliadky *tanec, koncept, choreografia, interpretácia:* **EPIDERMY**
Petra Fornayová

Hneď po... **Slávnostné vyhodnotenie prehliadky**

Počas festivalu je v priestoroch divadelnej sály inštalovaná výstava fotografií Mareka Palacku z Nových Zámkov - „Divadelné portréty“

Divadlo DISK Trnava

B. Uhlár a kol. DISK:

Ponor

Réžia:

Blaho Uhlár

Hudba:

Ludwig van Beethoven

Účinkujú:

Monika Babicová
Jozef Belica
Milan Brežák
Daniel Duban
Monika Chudá
Ivan Kazimír
Pavol Lančarič
Ján Rampák
Alžbeta Sersenová
Petra Sokolovská

Web: www.divadlodisk.sk

Slovo o súbore

Súbor vznikol v novembri 1955 na Kopánke v Trnave a odvtedy pracuje nepretržite. Jeho činnosť sa začala inscenovaním divadelných hier našich a svetových autorov. V období rokov 1955 – 1986 sa DISK 4-krát zúčastnil na celoslovenskej prehliadke Divadelná Spišská Nová Ves (1969, 1972, 1983, 1985) a vystriedalo sa v ňom viacero režisérov (V. Kufel, E. Adamík, M. Fehér), ktorí sa podieľali na umeleckom raste súboru.

V roku 1987 do súboru nastúpil Blaho Uhlár ako nový umelecký vedúci a režisér, ktorý podstatne ovplyvnil ďalšie smerovanie divadla. Pod jeho vedením sa DISK zamerlal na autorské divadlo, priniesol vlastné témy a stal sa jedným z priekopníkov nového smeru – polytematickej dekompozície. V tom období (1987 - 1993) sa súbor pravidelne zúčastňoval na celoslovenských prehliadkach (Divadelná Spišská Nová Ves: 1987 – hlavná cena, 1989 – hlavná cena, 1991, 1993). Prezentoval sa aj na celoštátnej prehliadke Jiráskův Hronov (1988 – hlavná cena, 1991).

V rokoch 1993 – 2005 DISK spolupracoval s režisérom Dušanom Vicenom a spolu tiež znamenali viaceré úspechy. Súbor sa zúčastňoval na celoslovenských prehliadkach (Divadelná Spišská Nová Ves: 1999, 2001 – hlavná cena; Belopotockého Mikuláš: 1994 – hlavná cena, 2000, 2002; Divadelné Šurany: 2004 a i.). V rokoch 1994, 2001 a 2002 získal súbor pod Vicenovým vedením 3 hlavné ceny na celoslovenských prehliadkach (1-krát Belopotockého Mikuláš a 1-krát Divadelná Spišská Nová Ves) a 8 hlavných cien na ďalších festivaloch.

Takmer po 15 rokoch sa do súboru vrátil režisér Blaho Uhlár. Spolu začali budovať Divadelné štúdio DISK Trnava, ktoré v júli 2007 sprevádzkovali a začali v ňom uskutočňovať pravidelné predstavenia pre verejnosť. DISK v spolupráci s B. Uhlárom vytvorili ďalšie štyri úspešné inscenácie (B. Uhlár a kol. DISK VÝHLAD, premiéra 13. júla 2007 – Tvorivý čin roka 2008 a Cena za najlepší autorský text roka 2008; B. Uhlár a kol. DISK PLAZENIE, premiéra 29. decembra 2007 – Cena Fidlavačka APOSTROFU 2008; B. Uhlár a kol. DISK NÁDYCH, premiéra 18. 12. 2008 – 1. miesto na Timačskom činohraní 2009 a Cena za najlepší autorský text roka 2009). Premiéra ich štvrtej inscenácie B. Uhlár a kol. DISK PONOR (Sladké hry minulej sezóny) sa uskutočnila 26. novembra 2009 a na základe uverejnených recenzií ju tiež možno považovať za úspešnú. Súbor v koprodukcii s Divadlom STOKA koncom roka (30. 12. 2009) uskutočnil ešte premiéru spoločnej inscenácie DOPAD.

Súbor počas svojej nepretržitej činnosti uviedol 59 premiér a viac ako 1 000 repríz inscenácií svetovej a slovenskej klasiky, ako aj vlastnej autorskej tvorby. So svojimi inscenáciami prezentoval Slovensko na 15 medzinárodných festivaloch doma a 31 festivaloch v zahraničí (v 8 krajinách sveta: Rusko, Česká republika, Maďarsko, Rakúsko, Poľsko, Brazília, Nemecko, Francúzsko), na ktorých získal viaceré ocenenia. Súbor je každoročne pozývaný na festivaly do zahraničia, najmä však do Českej republiky. Na vrcholnej celoštátnej prehliadke Scénická žatva v Martine sa DISK zúčastnil 13-krát: 1972, 1983, 1987, 1988, 1989, 1991, 1994, 2001, 2002, 2004, 2006, 2008, 2009; a 3-krát si odniesol Cenu za tvorivý čin roka: 1988 – B. Uhlár a kol. DISK: A čo?, 2006 – D. Vicen, V. Janček a kol. DISK: Padesátka, 2008 – B. Uhlár a kol. DISK: Výhľad.

Slovo o hre

V roku 1987 mal súbor DISK Trnava premiéru inscenácie Ochotníci. Súbor vtedy pomenoval antagonizmus autoritatívneho a demokratického spolužitia na základe vzťahov medzi svojimi členmi. Po vyše dvoch desaťročiach v celkom zmenených spoločenských okolnostiach sa prezentuje ten istý súbor obohatený novými ľuďmi ponorom do svojho vnútra. Vtedajšie jednoduché delenie už nestačí na vyjadrenie komplikovanej súčasnosti. Vnútny svet plný osobných antagonizmov je veľmi nejednoznačný a ťažko pomenovateľný. Postavy sa však o to pokúšajú v napätých, ale i zábavných rozhovoroch, aby hľadali svoje očistenie.

Hodnotenie na krajskej prehliadke

Hodnotila: MgA. Viki Janoušková

Prvým predpokladom úspešnej inscenácie je mať o čom povedať. A druhým vedieť ako na to. Súbor DISK už roky o tom vie svoje a staršia generácia k tomu vedie i svojich mladších kolegov. To nebýva v našich zemepisných šírkach vôbec pravidlom.

Inscenácia PONOR začína s veľkou, i keď komorne držanou, energiou i s témou „my, divadlo a náš život v ňom“ (výstup Hľadanie kolegu, Výsluch, Studená ruka). Aspoň sa tak na začiatku zdá.

Jadro inscenácie však ukáže, že v téme som sa ako divák pomýliła, divadelníci nemajú záujem udržať ju v danom „divadelno-vzťahovom rámci“ (Prijímanie, Smard). Energia a tým aj rytmus predstavenia, ktoré som videla padá a herci pôsobia jemne poddimenzované, akoby strácali počiatočnú energiu. Našťastie vždy príde vlna „vzťahov v divadle“ ale i energie (napríklad On a Seifert) a potom finále (O rakovine), kde sa znovu na hercov ako divák napojím, nechám sa ich témami viesť a poteší ma ich vitalita.

Možno by stálo za to v záujme tempo-rytmu inscenácie zamyslieť sa nad štruktúrou a radením výstupov.

Divadlo G. F. Belopotockého Liptovský Mikuláš

William Mastrosimone:

Papagáje chrobáky nežerú

Réžia:

Ján Mikuš, a. h.

Hudba:

Ján Mikuš, a. h.

Dramaturgia:

Jana Hanzelová, Milan Zvada

Scénografia:

Ján Mikuš, a. h.

Účinkujú:

Mário Kermiet – Russ Rigel

Mária Hulecová – Jennifer Barton

Ľubomír Raši - Kenny

Stanislav Štofčík - Jimmy

Peter Raši – Jimmy alternuje

Slovo o súbore

Súbor vznikol v roku 2002 z iniciatívy hercov a tvorcov z Ružomberka a Liptovského Mikuláša. O lokalpatriotizme preto nemožno hovoriť. Divadlo doteraz spolupracovalo s ľuďmi z Priechodu, Liptovskej Sielnice, Bobrovca, Kremnice, Spišskej Belej, Bánoviec nad Bebravou, Košíc a dokonca i z veľkej Bratislavy. Má za sebou šesť premiér a cenu za Tvorivý čin roka 2005 za inscenáciu „Murlin Murlo“ od Nikolaja Koljadu v réžii Jána Kuráňa. Kolektív je charakteristický svojou nestálosťou, náladovosťou, láskou k cestovaniu a túžbou po neskromnosti.

Slovo o hre

Čo sa stane, keď sa človek – umelec ocitne pred výzvou, kde čerpať inšpiráciu pre svoje ďalšie diela? Čo je ochotný urobiť pre to, aby naplnil svoju víziu dokonalosti a premietol ju na plátno? A ako je možné, že masový vrah akým je Charles Manson má svojich fanúšikov podobne ako pop ikona?

Nie každého zaujímajú odpovede na takéto otázky. Je predsa oveľa zábavnejšie sadnúť si k telke, či ísť do kina a zabudnúť na svoje duševné „zdravie“. Áno, nuda núti človeka k rôznym veciam... málokedy však k tomu, aby premýšľal nad tým, prečo ho vlastne násilie a smrť vzrušujú. Či už v umení alebo živote. Zabavte sa v ZOO zblízka, naživo a bez mreží. Hrozí vám jedine to, že sa odtiaľ dostanete živí, keďže aj krv je len filmový trik. Našťastie?

Hodnotenie na krajskej prehliadke

Hodnotila: Alžbeta Verešpejová

Do luxusnej vily úspešného hollywoodskeho producenta, režiséra a herca Russa Riegela vniknú dvaja fanatickí obdivovatelia jeho akčných krvákov. Filmový virtuálny svet ich totálne pohltí a stratili schopnosť odlíšiť ho od reálneho. Režijno – dramaturgická úprava Mastrosimoneho divadelnej hry ešte dôraznejšie akcentovala tému – jej grotesknú obludnosť a nebezpečenstvo v zmysle motta: „Doba si žiadala obraz svojej stále silnejšej pretvárk“ (Ezra Pound). To, čo sa kdesi na začiatku banálne pôsobiaceho, tuctového príbehu zdá byť len zábavnou čiernou komédiou, postupne prerastá do nebezpečnej hry s násilím a sofistikovanou, cynickou manipuláciou. Režisér Ján Mikuš v inscenácii funkčne pracuje s jednoduchou, štylizovanou scénou i s ďalšou škálou výrazových divadelných prostriedkov (napr. opakovaný zvukový úryvok – dialóg z tarantinovského krvavého dialógu, či filmové opakovanie scén). Darí sa mu budovať, udržiavať a budovať napätie až do záverečného obrazu.

Gro účinku inscenácie kladie na hercov – hlavne na výborne uchopených filmových patofanatikov Jimmyho a Kennyho, ktorých výrazová dôraznosť a pestrosť polôh bola javiskovo najúčinnnejšia a najexpanzívnejšia.

Divadlo HLADANIE Tímače

Axell Hellstenius:

Chvála bláznovstva alebo Elling a Kjell Bjarne

Preklad:

Peter Kerlik

Hudba:

Terry S. Taylor

Úprava a réžia:

Alena Senešiová

Osoby a obsadenie:

Kjell Bjarne: Jozef Krčmár
Elling: Martin Kabát
Frank Asli: Juraj Hruška
Gunn: Dada Krčmárová
Reidun: Alena Senešiová

Technická spolupráca:

Matej Kováčik, Milan Bumbala

Web: www.hladanie.dosky.sk

Inscenácia vznikla za finančnej podpory Ministerstva kultúry SR

Slovo o súbore

Divadlo Hľadanie oslávilo v roku 2010 pätnásť rok svojej existencie, vo svojej dramaturgii siahlo po slovenskej, aj svetovej tvorbe. Za toto obdobie bol kolektív oceňovaný na festivaloch krajského, či celoštátneho charakteru, niekoľkokrát účinkoval v programe Scénickej žatvy v Martine. V r. 2009 bol s inscenáciou Christa Bojčeva Orchester Titanic nominovaný na účinkovanie na dvoch medzinárodných festivaloch - v Macedónsku a v Bulharsku, divadelným Olympom pre kolektív však bolo uvedenie tejto inscenácie na doskách Slovenského národného divadla, ako jednej z dvoch najpozoruhodnejších inscenácií predošlej sezóny. Kolektív divadla je súčasne organizátorom dvoch divadelných festivalov - krajskej prehliadky - Divadelné dni pod Slovenskou bránou a celoštátnej - Tímačské činohranie.

Slovo o hre:

Autor literárnej predlohy - Ingvar Ambjörnson / * 1956 Oslo/ zaujíma v nórskej literatúre popredné miesto a je najčítanejším autorom súčasnosti. Vo svojej tvorbe sa žánrovo aj tematicky vydáva aj na iné sociálne územia - napríklad medzi chovancov psychiatrickej kliniky. Práve týmto prostým, či skôr "iným" dušiam, ktorých vnímanie sveta sa vymyká bežnej spoločenskej predstave, venuje pozornosť v románovej trilógii o Ellingovi, ktorého dramatizáciou je divadelná hra Elling a Kjell Bjarne. Autor dramatizácie Axel Hellstenius / * 1969 / pôsobí na Filmovej škole v Lillehammeri. Je autorom mnohých filmových scenárov, okrem iných aj k filmu Elling, nominovaného na Oskara.

Elling, nadpriemerne inteligentný mladý muž s básnickými sklonmi, je hospitalizovaný na psychiatrickej klinike s diagnózou autizmu, paranoje a sociálnej fobie. Kjell Bjarne je Ellingov pravý opak, hromotlicky inštalatér s nižšou duševnou kapacitou. Obaja priatelia sa po prepustení z ústavu pokúšajú za pomoci sociálneho pracovníka viesť samostatný život.

Hodnotenie na krajskej prehliadke

Hodnotila: Mgr. art. Miriam Kičiňová

Dramaturgiu Divadla Hľadanie tvorí už dlhodobo chvályhodný výber textu. Režisérka Alena Senešiová pri výbere dbá na možnosti hereckého vyhrania sa. Aj hra Chvála bláznovstvá alebo Elling a Kjell Bjarne je titulom, ktorý umožnil Hľadaniu pokračovať v línii hereckého divadla. Istú časť práce, tú základnú, majú tvorcovia za sebou. Súčasný tvar a stav inscenácie im však umožňuje kráčať ďalej. Ďalšie hľadanie Hľadania spočíva najmä v cizelovaní jednotlivých situácií, tvorby vzťahov, ktoré by mali/mohli niesť nápätie. Tým by pomohli tempu inscenácie, gradácii situácií i vytváraniu dramaticka. Hra tohto typu vyžaduje ešte hlbšie odčítanie jednotlivých čiastkových, vnútorných motivácií postáv, aby mohli prejsť premenou. Tú nám čiastočne nahrádzajú tri pomyselné línie – monológy Ellinga do publika, akoby jeho retrospektíva, kde ho vidíme ako suverénneho, súčasné zažívanie bežných situácií a nakoniec retrospektíva v nemocnici, kde vidíme ako sa chovali pred „resocializáciou“. Jozef Krčmár i Martin Kabát sú si rovnocenní partneri, ktorí na javisku majú energiu a vedia udržať charakter.

PIATOK, 11. JÚN 2010, 21:00

Zahraničný hosť festivalu

Nezávislé divadlo Rumunsko

Contrasts

Réžia, interpretácia:

Dana Cavaleru
Richard Bovnoczki

Slovo o súbore

Richard Bovnoczki a Dana Cavaleru vyštudovali v roku 1999 herectvo na National University of Drama and Film v Bukurešti, v Rumunsku.

Počas ostatných desať rokov spolupracovali s Danom Puricom na štúdiu klasickej pantomímy, ktorá rovnako ako hraný jazyk je založená na pozorovaní a napodobňovaní ľudského správania ako každodennej rutiny.

Počas tejto doby účinkovali v niekoľkých predstaveniach režiséra Dana Purica : „The Costumes“ ; „Made in Romania“ ; „Hic sunt Leones“ atď. a zúčastňovali sa na mnohých festivaloch po celom svete: Chorvátsko, Nemecko, Francúzsko, Poľsko, Bosna, Maďarsko, Macedónsko, Česká republika, Čína ...

Po naštudovaní základov nonverbálneho herectva začali interpretovať vlastné príbehy.

Divadelný súbor DAXNER Tisovec

Ladislav Grosman: **Obchod na korze**

Preklad, dramatisácia, scénografia

réžia: Jaroslav Lacko

Hudba: Wagner, DH Hradovanka

Účinkujú:

Dušan Kojnok

Tóno Brtko, stolár

Júlia Hodoňová

Rozália Lautmanová, stará Židovka

Skarlet Brnová alt. Jitka Mertinyaková

Evelína, Brtkova žena

Mikan Cibuliak

Markus Kolkovnický, veliteľ' gardistov,

Brtkov švagor

Mariana Byssová alt. Martina Vlčeková

Ružena, jeho žena, sestra Evelíny

Michal Stejskal

Čarný, gardista

Ján Kubove

Piňo, obecný bubeník

Karol Hruška

Imro Kucharský, starý rybár

Erika Hrušková

Estera, trafikantka, Židovka

Michal Stejskal

Holič Katz, Žid

Milan Cibuliak

Krčmár, Žid

Mário Brukner, Martin Hodoň

Gardisti

Hana Opáľková, Jitka Mertinyaková, Martina Vlčeková, Skarlet Brnová, Mariana Byssová

Paničky

Slovo o súbore

Ochotnícke divadlo v Tisovci si v tomto roku pripomína vzácné výročie – 150 rokov od prvého preukázaného predstavenia (J. Palárik : Drotár – 21. 4. 1860). DS Daxner ako nástupca prvých tisovských ochotníkov pokračuje úspešne v ich šľapajach (2008 : inscenácia J. Lacka „Na jednom dvore“ podľa poviedky B. S. Timravy – 1. miesto na Palárikovej Rakovej v Čadci, účasť na Scénickej žatve v Martine, účasť na medzinárodnom festivale DIDA v Srbsku, 2009 : J. W. Goethe, J. Lacko : Faust – 3. miesto na celoslovenskej prehliadke činoherných súborov v Timačoch, účasť na Scénickej žatve). V roku okrúhleho jubilea súbor pripravil náročný projekt – vlastnú úpravu „Oskarovej“ poviedky L. Grosmana „Obchod na korze“. V slovenskom divadle sa do tejto témy pustila len jedna profesionálna scéna (Nová scéna Bratislava - 2002) a jeden ochotnícky súbor (Sabinov 2006), obidva podľa scenára Alty Vášovej.

Slovo o hre

Súbor si zvolil vlastnú originálnu interpretáciu poviedky. Venoval ju pamiatke 63 tisovských občanom, ktorí zahynuli v nemeckých koncentračných táboroch a o ktorých sa veľmi nehovorilo ani v minulom režime a nehovorí sa o nich ani v súčasnosti. Prostredníctvom príbehu obyčajného stolára Antona Brtku rozvíja podobnosť o zodpovednosti človeka nielen za svoj život, ale aj za životy iných ľudí okolo neho, príbeh o zvláštnosti doby, ktorá vôbec nemusí byť len minulosťou, ale ktorá sa znovu a znovu vracia v rôznych podobách aj v súčasnosti. A je len vecou svedomia každého súčasníka, či sa k takýmto reinkarnáciám fašizmu, nacizmu, národného socializmu, či klérofašizmu postaví zoči – voči, alebo sa otočí chrbtom.

Hodnotenie na krajskej prehliadke

Divadelný súbor z Tisovca sa vo svojej dramaturgii snaží prinášať tituly, ktoré sú v našich amatérskych súboroch netypické. V tomto roku siahol po dramatizácii prózy Obchod na Korze. Obchod na korze je doménou ochotníkov zo Sabinova, kde bol kultový film natočený.

Jaro Lacko urobil svoju vlastnú dramatizáciu prózy. Koncepciu inscenácie postavil na princípe klipových výjavov z mestiečka plného otvorených, aj skrytých gardistov a Židov, ktorým sa začína najhoršie obdobie v ich dejinách. Klipový princíp platí len v niektorých sekvenciách, potom autor a režisér skĺznu do dlhých urozprávaných scén, ktoré zrazu začínajú byť pre hercov na príťaž. Nezvládajú ich. Klipové navodenie atmosféry mestiečka, predstavenie niektorých postáv v krátkych sekvenciách, v jednoduchých dialógoch má svoje čaro, aj keď je v mnohom nepresné a klišeovité. Po dramatizácii je problémom inscenácie aj herectvo. Herci hrajú stereotypne svoje postavy- najmä rozumný Žid, vždy kričiaci a bijúci gardista a podobne. Odhaľujú celú postavu hneď na začiatku a potom už postavy ostávajú ploché, nerastú, nevyvíjajú sa. Sú však aj veľmi svetlé výnimky - stará obchodníčka a Brtko. Postava Brtku je hraná s citlivosťou a hlavne nekopíruje slávny film. Aj keď jej chýba výrazný psychologický posun, sila jej hereckého prejavu je v presných a úsporných gestách, ktoré vytvárajú z jej postavy naozaj ikonu - symbol židovského národa.

Inscenácia sa snaží hrať so symbolmi, ktoré majú výrazný presah do našej prítomnosti. Dvojkríž, ktorý zároveň môže slúžiť ako šibenica pre občanov tohto národa, obyčajní ľudia meniaci sa pod vidinou zisku na arizátorov a zavrhujući tak všetky svoje mravné zásady a podobne. V tejto inscenácii je naozaj alúzií na súčasnosť viac než dosť. V závere predstavenia – prostredníctvom gardistami vztýčený dvojkríž vidíme na zadnom horizonte premietaný mená tisovských Židov, ktorí boli odvlečení a zavraždení. Sú medzi nimi deti aj starci, ženy aj muži a tak sa zrazu príbeh Jožka Brtku stáva príbehom jedného slovenského mestiečka a jednej krajinky pod Tatrami, Matrami a Fatrami. Každý človek má svoje meno.

Divadelný súbor HOMO FUGE Púchov

Janusz Glowacki: **Antigona v New Yorku**

Réžia:

Peter Hudák

Hudba:

Frank Sinatra

Dramatizácia a úprava:

Peter Hudák

Scénografia:

Peter Hudák

Slovo o súbore

Súbor Homo Fuge je niekoľkokrát preskupeným telesom, ktoré vzišlo z dlhoročnej a bohatej tradície ochotníckeho divadla v Púchove. Pod súčasným názvom pracuje od roku 2005 a je nasledovníkom divadla „A DOSŤ“. Okrem Antigony v New Yorku inscenoval hry Doktor Faust (2006), Mein Kampf (2007) a hru Široká zem, blázniví ľudia (2008). Od roku 2008 režisérsku stoličku po Vladimírovi Sadílkovi prevzal Peter Hudák.

Slovo o hre

Hru Antigona v New Yorku súčasného poľského fejtonistu a dramatika Janusza Głowackeho premiéroval divadelný súbor HOMO FUGE pracujúci pri DK Púchov na jeseň roku 2009.

Hra rozoberá jeden z problémov súčasnej civilizácie, resp. jeden zo sprievodných prejavov moderného kapitalizmu - a síce rast počtu bezdomovcov v mestách. Autor v hre neponúka riešenia, len poukazuje na situáciu, snaží sa odhaliť príčiny a nájsť cestu k pochopeniu a solidarite. Presviedča nás, že šľachetnosť, česť, súcit a láska sú hodnoty, ktoré v ľuďoch môžeme nájsť nezávisle na tom, na akom stupienku spoločenského rebríčka sa nachádzajú.

Hodnotenie na krajskej prehliadke

Hodnotila: Mgr. art. Miriam Kíčiřová

Súbor *Homo Fuge* si vybral neľahkú úlohu. *Antigona* v New Yorku Poliaka Janusza Glowackeho je text plný intertextuálnych odkazov, parafráz, paralel, čo pre amatérsky súbor nie je jednoduché. Je to typ textu, ktorý vyžaduje dobré uchopenie žánru grotesky, absurdnej drámy a k tomu patričné herecké zvládnutie. Chce to jasné pomenovanie si témy a určenie prostriedkov jej stvárnenia.

Inscenácia súboru *Homo Fuge* je sústredená okolo jednej jedinej lavičky, akoby univerza celého Cetral Parku, v ktorom sa táto moderná *Antigona* ocitá. Je to hrdinka mierne stratená medzi ostatnými charaktermi. Jej Haimón už nie je nádherný princ, je to človek z rovnako deklasovanej society ako ona. Sled absurdných a vyhrotených situácií má v inscenácii svoje osobité čaro, kde tu i atmosféru a potrebný humor. Herci cítia žáner, my cítime aj isté rezervy vo zvládaní tohto žánru. Najmä zvládnutie istej dvojdomosti, ktorú groteska zákonite prináša. Za humorom a ľahkosťou, za slovami je aj krutý svet. Toto je *Antigona* v Púchove, pretože jej drsnosť má jemnejšie črty.

Výsledný tvar má občas problematické, vlečúce sa tempo, kde tu sa stráca hlbší význam jednotlivých situácií. Určite je to problém aj dôležitých politických kontextov, ktoré hra prináša a ktoré nie je celkom možné v momentálnych podmienkach súboru spracovať. Režisér Peter Hudák sa orientoval skôr na minimalizmus konania, na prácu s detailom, na jednoduché uchopenie situácií. Herci tlmočia tému najmä slovom, bez dômyslenejšieho javiskového, obrazného uchopenia.

Tvorcovia sa snažili o priamejšiu atak diváka, skrz prenesenia sveta odporných a drsných policajtov priamo do publika. Polícia je tu reprezentant poriadku, jej prejav je však v kontraste k tomu, čo má reprezentovať. Je to novodobá antická tragédia, ktorá útočí na súčasné zneužívanie poriadku a politickej moci, na ich vyprázdnenosť a obľudnosť. Tento paradox sa vyhrocuje v závere, keď mladých mužov bijú reprezentanti moci, oni po tomto útoku ostávajú civieť do prázdna. Kdesi vzadu sa rozsvieti červené svetlo. A my nevieme, či je toto ich koniec, alebo iba nekonečné čakanie, ktoré dáva nádej...

Napriek problematickým bodom je v inscenácii silne prítomný pocit bezvýchodiskovosti a prázdna, v ktorom postavy žijú, ale aj vôle dostať sa z tohto prázdna niekam preč. Svetlom neistej nádeje je koniec až beckettovského rozmeru. Interpreti však nezabúdajú a neobchádzajú humor. Je dôležitou a podstatnou zložkou, avšak často iba v textovej zložke inscenácie.

Celkom malé divadlo, o.z. Žemberovce

Na motívy Athola Fugarda:

Ahoj a zbohom

Preklad: Mgr. Zdenka Ginčaiová

Réžia: Edo Šebian

Dramatizácia a úprava: Petr Meszároš

Scénografia: kol. CMD

Technika: Edo Šebian

Dramaturgia: Petr Meszároš

Inšpicient: Peter Holba

Úprava vlasov: Andrea Ďurčatová

Návrh scény a kostýmov: Ria Meszárošová

Výber hudby: Petr Meszároš

Hudba: performed Miranda Sex Garden

Účinkujú:

Ria Meszárošová – Ester Smitová

Petr Meszároš – Johnny Smit

Eduard Šebian – Cornelius Smit

Web: www.cmd.dosky.sk

Slovo o súbore

Celkom malé divadlo je občianske združenie, ktoré pôsobí v Žemberovciach so sídlom OZ v Leviciach. Tematika „Celkom malého divadla“ je založená na činohernom poňatí divadelného predstavenia, v ktorom je na základe poetiky obrazu a dramatického textu zvýraznená komplikovanosť medziľudských vzťahov.

Celkom malé divadlo patrí nesporne k zaujímavým zjavom na slovenskej amatérskej scéne. Divadlo sa špecializuje výsostne na inscenácie komorného charakteru a za pár rokov svojej existencie zaznamenalo aj značné úspechy. Každoročne sa mu podarí nominovať na festivaly celoštátneho charakteru. Unikátom je aj veľkosť súboru, ktorú tvoria celkom traja ľudia. Títo zároveň tvoria jednak umeleckú a zároveň aj technickú zložku súboru a v prípade potreby si do svojich projektov prizývajú ďalších tvorcov, či umelcov. Režisérom súboru je Edo Šebian a herecký kolektív tvoria poväčšine manželia Meszárošovci.

Slovo o hre

Rodinnú drámu dvoch súrodencov, Johnnyho a Ester, ktorí sa stretávajú po niekoľkoročnom odlúčení môžeme chápať ako akt familiárneho exorcizmu, pričom diabla sú nútení vyhnať predovšetkým zo svojich duší. Návratom Ester domov dochádza ku konfrontácii vzájomných životných postojov. Na javisku dochádza k postupnému odhaľovaniu rodinného dedičstva a to obrazne, ako aj doslovne.

Hra nebola doposiaľ uvádzaná na slovenských javiskách, tak môžeme konštatovať, že naše divadlo ju uvádza ako slovenskú premiéru. V zahraničných recenziách je hra prijímaná pozitívne.

Hodnotenie na krajskej prehliadke

Hodnotila : MgA. Viki Janoušková

Celkom malé divadlo, nie obyčajné rozvíjanie základnej situácie, celkom „riadny“ zostrih a výsledok je, žiaľ, pocit skice, či načrtnutia a nedotiahnutia, respektíve „nadštrikovania“ príbehu. Škoda.

Dvaja skvelí hráči nám ponúkajú dusnú atmosféru návratu jedného zo súrodencov do vyšinutého domu ich detstva, rozkrývajú nám ich príbeh, no žiaľ, nie ich vzťah. A to akoby chceli dobehnúť spomínaným „prirobením“ príbehu a podčiarknuť závažnosť záverečnou, málo motivovanou, chladnokrvnou vraždou.

Menej by bolo viac. Myslím, že v tom by aj Athol Fugard so mnou súhlasil. Nenadrábať príbeh a dať viac priestoru ich vzájomnému vzťahu...

Divadlo Commedia Poprad

Peter Turrini: **Jozef a Mária**

Réžia: Vlado Benko

Dramatizácia:

Martin Porubjak, Vlado Benko

Scénografia:

Vlado Benko

Hudba:

Vinco Jaš

Svetlo:

Michal Novák

Zvuk:

Dušan Kubáň

Účinkujú:

Vlado Benko - Jozef

Veronika Žoldáková - Mária

Web: www.commedia.sk

Slovo o súbore

Divadlo COMMEDIA Poprad bolo založené v októbri 1968 a svojou systematickou činnosťou (každý rok naštudovalo jednu hru) sa zaradilo k najúspešnejším kolektívom na Slovensku.

Presne štyridsať rokov sa teda COMMEDIA z javiska prihovára ľuďom svojou hravosťou, ľudovou poetikou, svojským humorom. Svojou nevťeravou formou vie divákovi predložiť závažné otázky a problémy, vie na ne odpovedať a nenásilne ukázať svoj pohľad na svet, na život, na človeka. Vie rozosmiať, vie rozplakať. Podáva jasný dôkaz o tom, že v človeku je duch činný a tvorivý a keď sa otvorí a zveľaďuje, začnú sa diať veci veľkých rozmerov.

Mentalita jednotlivých členov súboru smerovala ku komediálnemu žánru, čím si súbor získal nielen široký okruh diváckej obce, ale aj odborní kritici vysoko vyzdvihovali, že jednotlivé inscenácie nikdy nepodľahli nízkemu vkusu, ale donútili divákov zamyslieť sa nad vážnym myšlienkovým posolstvom.

Prioritou v súbore je dramaturgia a výborná herecká zložka. Členovia súboru majú nemalé skúsenosti s hereckou tvorbou a ich spontánnosť a entuziazmus dokážu divákovi pripraviť nevšedné umelecké zážitky. Hľadačstvo dramaturga a režiséra súboru, Vlada Benka sa pretavilo na skutočnosť, že súbor pripravil aj niekoľko celoslovenských premiér a aj keď v repertoári prevláda komediálny žáner, rád zaradiť do svojho plánu aj drámu, alebo tragikomédiu.

Slovo o hre

Hra je o dvojici starých osamelých ľudí, na Vianoce uväznených v práci, v supermarkete. Nie je to príbeh s romantickým happyendom, ale nie je to ani tragédia. Je to dojímavé stretnutie dvoch ľudí, ktorí si nemajú čo povedať, ale keď vstúpia do svojho vnútra a prekonajú jednu bariéru, tie ostatné začnú padať už samé. Ako vraví jedna z postáv : „Nikto nie je dosť starý na trochu lásky.“

Hodnotenie na krajskej prehliadke

Vo svete ochotníckeho divadla je niekoľko súborov, ktorých inscenácie sú očakávané, sledované a hodnotené inak, ako tie ostatné. Medzi ne patria inscenácie Brežňančanov, Partizánčanov a samozrejme aj divadelníkov z Popradu.

Vlado Benko má výborný čuch na hry, ktoré budú prehovárať viacvrstve a nepotrebujú výrazný dramaturgický vklad, skôr hereckú interpretáciu.

Jozef a Mária je hra o dvoch ľuďoch, ktorí prežívajú Vianoce v sklade, medzi nepotrebnými vecami. Už mená postáv evokujú Turriniho obľúbenú hru s náboženstvom. Čakáme narodenie Krista, čakáme na zázrak, čakáme na spasenie a nič z toho neprichádza. Všetko v tejto inscenácii sa deje medzi osudom a prekvapením. Osudovosť v podaní oboch hercov vytvára až antickú nevyhnutnosť. Vlado Benko presne vystihol tragiku obyčajnosti, všednosti života. Úplne iný tragický rozmer dostáva celá inscenácia vtedy, keď sa dozvieme, že celý tento príbeh sa odohráva pred Silvestrom v roku 1993. Pre Slovensko nesmierne tragickom dátume - boli sme pred voľbami, ktoré znamenali osudové podľahnutie ZLU.

Do naplňania osudu postáv vstupujú prekvapivé momenty, záblesky túžob a priání. Tie dávajú postavám nádej, možnosť vzoprieť sa osudu. Ale len pobavia. A tragika je tak o to väčšia. V týchto sekvenciách však niekedy Vlado Benko podľahne svojmu komediantskému srdcu a snaží sa o aktualizované, prvoplánové vtipy, ktoré tak hru skôr retardujú.

Scéna ponúka hercom niekoľko variácií, ktoré však režisér začne trochu zneužívať a meniť veci len aby sa menili. Najproblematickejšie sú pohyblivé schody, ktoré môžu niesť množstvo významov smerom k hre, ale skôr hercom prekážajú a režisérovi robia vrásky.

Štatisti to majú dobré - hovorí jedna z postáv. Nemusia sa starať o to ako svet beží, neurčujú pravidlá hry, len ju hrajú. K štatistom vo svete slovenského ochotníctva sa iste táto hra nezarádi. Má určite väčšie ambície.

STUDIO POETIKA pri DS DAXNER Tisovec

Sten Kaalo: **Muž je muž**

Réžia:

Dária Fehérová

Preklad:

Jana Rakšányiová

Dramatizácia a úprava:

Dária Fehérová

Scénografia:

Tomáš Fojtík

Hudba:

Alexi Murdoch

Flogging Molly

Účinkuje:

Michal Stejskal

Slovo o súbore

DS Daxner Tisovec pôsobí vo svojom terajšom zložení (s občasnými prírastkami i stratami) na slovenských ochotníckych doskách od r.1993. Za toto obdobie vyrástla v ňom celá plejáda kvalitných hercov, ktorí majú ambície predstaviť sa a vyskúšať si svoje sily a schopnosti okrem „veľkoplošných“ inscenácií aj vo svojich vlastných komorných projektoch. Preto vzniklo „STUDIO POETICA“ ako neformálne združenie členov súboru. Studio je otvorené akýmkoľvek aktivitám hercov – monodrámam, komorným inscenáciám, kabaretom atď. V r. 2010 súbor vyprodukoval 2 monodrámy – Michal Stejskal „Muž je muž“ a Mariana Perenčajová „Hájknikova žena“.

Slovo o hre

Hra Muž je muž bola napísaná v roku 1984, jej autor Sten Kaalo (* 1945) sa považuje za hlavného inovátora dánskej drámy 80. rokov. Píše asociatívne poetické drámy. Pre jeho postavy je charakteristický hlboký ponor do vlastnej psychiky a jej skúmanie. Medzi jeho najznámejšie hry patrí Alfa a omega o Edvardovi Munchovi. Kaalo píše okrem divadelných hier aj filmové scenáre.

Hodnotenie na krajskej prehliadke

Hodnotenie Mgr.A. Ján Fakla

Divadelný súbor DAXNER s dlhoročnou tradíciou a slušným hereckým zámerom založil vlastné poetické štúdio zrejme preto, aby si vyskúšal alternatívnu dramaturgiu a nové inscenačné postupy. Psychologická monodráma dánskeho autora Stena Kaaloa je titulom, ktorý vyprovokoval tvorcov k prekonaniu dlhoročných interpretačných a režijných spôsobov práce v divadle. Talentovaný a skúsený herec Michal Stejskal sa spolu s mladou režisérkou Dáriou Fehérovou popasovali s nesmierne ťažkou a zložitou sondou do hĺbky mužskej duše, ktorá po rokoch manželstva prekonáva krízu. V neútlom prostredí foyera zatvoreného nočného baru odhaľujú divákovi nenaplnené túžby, neopätované city a komplikované manželské vzťahy muža, ktorého opustila manželka. Formou priamej osobnej výpovede „face to face“, s veľkou energiou a hereckým nasadením sa inscenátori pokúsili o silnú emocionálnu výpoveď traum mužov strednej generácie. Konceptne inak premyslená inscenácia má ešte rezervy v hlasovej (intonačnej) interpretácii i v štruktúre a dynamike dávkovania jednotlivých výstupov. Trochu ťažkopádne pôsobí aj časť scény (šatňový pult) a domyslieť treba aj výber a citlivé používanie hudby.

Divadlo PICTUS Rimavská Sobota

Rudolf Skukálek **Piliny**

Réžia: Dana Turanská
Dramaturgia: Dana Turanská
Hudba: Dalibor Lang
Scénografia: Mgr. Marián Lacko
Kostýmy: Dana Turanská
Svetlá: Mgr. Marián Lacko
Pedagogické vedenie:
Mgr. Andrej Turčan, Mgr. art. Katarína Burdová

Účinkujú:

Diminika Pelleová - Mamička
Ján Bavala - Bosý
Roman Čarnoký - Tubler
Lenka Perželová - Zlatíčko
Peter Galdík - Profesor
Dalibor Lang, Ľudovít Janský – Veľkí ľudia

Slovo o súbore

Divadlo PICTUS pri MsKS v Rimavskej Sobote vzniklo na jeseň v roku 1988 z iniciatívy Mariána Lacku. Tvorili ho študenti rimavskosobotských stredných škôl. Divadlo pracovalo nepretržite do roku 1997 a od toho roku pracuje občasne, väčšinou tiež s mladými adeptmi divadelného umenia z Rimavskej Soboty a okolia. Niektorí z nich v čase spolupráce na inscenácii boli, alebo sú študentmi VŠMU v Bratislave, či Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Vo svojej histórii sa Divadlo PICTUS pravidelne zúčastňovalo krajských divadelných prehliadok, z ktorých si niekoľkokrát nieslo palmu víťazstva. Trikrát zvíťazilo divadlo v celoštátnych súťažiach a teda trikrát sa prebojovalo až na Scénickú žatvu: Nôtik, Stanislava Rakúsa (1995, réžia: Marián Lacko), Žobráci, Stanislava Rakúsa (1997, réžia: Marián Lacko) a Negativisti, Romana Olekšáka (2004, réžia: Zuzana Ferenczová). V roku 1996 Divadlo PICTUS reprezentovalo Slovenskú republiku na Svetovom festivale divadla mladých v Bulharskom meste Vraca.

Z divadla PICTUS vyšli mnohí súčasní mladí herci a režiséri pôsobiaci v slovenských divadlách: Janka Kőbőlová-Sovičová, Zuzana Ferenczová, Stanka Pázmányová, Matej Lacko, Michal Novodomský,...

V divadelnej sezóne 2009-10 sa opäť rozprúdila činnosť Divadla PICTUS aj zásluhou študentov Akadémie umení, Fakulty dramatických umení v Banskej Bystrici. Svoju bakalársku prácu prišla režírovať do tohto súboru študentka 3. ročníka dramaturgie a réžie Dana Turanská. V inscenácii, absurdnej dráme Rudolfa Skukálka: PILINY, účinkujú aj dvaja študenti herecva FDU AU – Dominika Pelleová, 2. ročník a Ján Bavala, 1. ročník, študent košíckého štátného hudobno-dramatického konzervatória, Peter Galdík, či herci z rimavskosobotského ZUŠ-kárskeho divadla ALTERNA, Lenka Perželová a Ľudo Janský, študent Katedry hudobnej výchovy UMB v Banskej Bystrici, Dalibor Lang a tiež stabilný člen bývalého súboru PICTUS, Roman Čarnoký. Scénografom projektu je zakladateľ súboru, Marián Lacko.

Slovo o hre

Život jednej rodiny v totalitnom režime... Neschopnosť činu, strach z moci, strach zo zmeny, túžba po slobode...

Skukálek napísal Piliny pod vplyvom jedného zo zakladateľov absurdnej drámy Ionesca. Využíval hlavne jeho metódu: stavby dialógov, v ktorých postavy viedli monológy, repliky nenadvä-

zovali na iné repliky, obsahovú prázdnosť reči, mechanické refrény, absenciu psychológie postáv. Jeho hry však nikdy nenadobudli čistotu absurdnej drámy. Absurdnosť zostala iba v rovine formálnej, nie obsahovej. A teda Skukáľkov pokus o napísanie absurdnej hry ostal iba pokusom. No tento čin sa ráta hlavne preto, že Skukáľek dokázal ako jediný v slovenskej dráme, že nielen svet má svojho Becketta, ale aj naša spoločnosť má na to, aby tu vznikli rovnako dobrí absurdní dramatici a ich diela, že má na to, aby mala svojho „Becketta“ a svoje „Čakanie na Godota“. Skukáľek však nenapísal túto slovenskú prvotinu absurdnej drámy cieľene. „Hru píšem pre vlastné potešenie vo voľnom čase.“

Skukáľek písal túto hru na vtedajšiu politickú i spoločenskú situáciu v roku 1963. V texte sa môžeme vybrať rôznymi smermi, ktoré nám ponúka. Postavy sa ocitajú v totalitnom systéme, ktorý môže nastať v akejkolvek dobe. Totalitný systém nepotrebuje presný čas ani miesto. Je metaforou. Panuje v ňom obava, strach, pasivita. Skupina postáv nie je schopná činu, lebo je obklopená totalitou. Totalita vznikne vždy, keď je človek pasívny. Postavy sa snažia žiť slobodne, no nejako sa im to nedarí. Celou hrou panuje strach. Strach človeka zmeniť niečo. Čiže aj keď sa nejaká zmena uskutoční, nikdy nie je zaručené, že táto zmena je trvalá.

Dej, ak sa tu dá ešte o deji hovoriť, sa odohráva v priestore, ktorý pripomína čosi ako obydlie, čosi ako väzenie. Strach je ich väzením. Tento priestor sa vytrvalo počas deja deštruuje, z povaly padajú piliny, ktoré pripomínajú postavám blízky koniec. Piliny sú vlastne symbolom strachu, nádeje, strachu z budúcnosti, strachu zo zmeny, očakávania, lepšej budúcnosti. Z tohto priestoru sa nedá ujsť, ani nikto doň nemôže vstúpiť.

Postavy žijú v určitom zabehnutom stereotype, ktorý si aj uvedomujú, no už dávno rezignovali na zmenu. Vzťahy, v ktorých žijú, sú im navonok blízke, no vo vnútri úplne cudzie. Nevedia navzájom komunikovať, nevedia sa navzájom dotknúť svojich pocitov, snov, túžob, nevedia sa počúvať. Svet v ktorom žijú je absurdný, no pre nich je to reálne, všetko robia s najväčšou vážnosťou. Absurdné je ich správanie.

Ako v absurdnej dráme, aj tu sú časté monológy, ktoré naznačujú neschopnosť komunikovať s iným človekom. Tiež sa vyskytuje opakovanie situácií a to hlavne určitých pasáží, čím sa naznačuje monotónnosť, pocit beznádeje, chodenie v kruhu. Postavy majú problém sa hybať. Nevedia riešiť to, čo aj tušia, že by mali.

Hodnotenie na krajskej prehliadke

Hodnotila: Alžbeta Verešpejová

Nesporným pozitívom je dramatický výber textu. Z troch dramatických textov básnika, textára, prekladateľa a dramatika Rudolfa Skukáľka ponúkla režisérka súboru PICTUS na inscenovanie absurdnú drámu Piliny vo vlastnej redukovanej úprave. Témou hry, ktorá vznikla koncom 60. rokov, je politikum slobody, tak aktuálne v Československu po roku 1968. Inscenačný výklad nám fenomén slobody ponúka na vnímanie v rovine privátnej, osobnostnej i univerzálne spoločenskej. Sloboda a existenciálny strach individua z nej, ale i strach z jej zneužitia.

lonescom ovplyvnený príbeh rozohráva režisérka v uzavretom, strohom, nevľúdnom príbytku, kde má každá postava svoj osobný, životný priestor, nekomunikujúci s ostatnými priestormi. Nekomunikácia rovnako aj v rovine vzťahov postáv. Vznikajú akési paralelné svety, ktoré sa občas skratovo spájajú. Rámcovú konštrukciu príbehu vytvára dvojica mužov v kožených kabátoch, ktorá manipuluje dianie na scéne. Akási vyššia moc, ktorá zaujme miesto na stropných doskách a odtiaľ vstupuje do situácií. Do ich područia sa dostávajú postavy, ktoré sú čoraz viac zasypávané pilinami.

Režisérka úsporne, ale významovo celkom presne určuje a modeluje konanie a „nevzťahy“ jednotlivých postáv, mizanscenicky zdôrazňuje monotónnosť, stereotypnosť, zmätok, strach, bezradnosť, chvíľkové vzoprenie Zlatička a premeny Bosého. Úsporne využíva scénickú hudbu – husľový motív v zmysle predelov jednotlivých výstupov, ale i v zmysle podpory atmosféry. Zvuky praskania povaly v kombinácii s pazvukmi huslí posilňujú situácie. Vyvážené herecké výkony, funkčná scénografia a réžia modifikujúca expresivitu až do panoptikálneho výrazu predstavenia ocenila porota a odporučila uviesť inscenáciu Pilín na celoslovenskej prehliadke Tlmačské činohranie.

Host' prehliadky: **ASOCIÁCIA SÚČASNÉHO TANCA Bratislava**

Petra Fornayová **Hlbinné porušenie epidermy**

Koncept, réžia, interpretácia:

Petra Fornayová

Hudba:

Peter Machajdík

Hudobný mix:

Peter Groll

Včera som stretla Kevina a hovorí mi: Počúvaj, ty nenosíš sťahovacie nohavičky? A ja, že nie.

Premieňame svoje telá na ikony, alebo ich ignorujeme. Jeden môj priateľ vnímal svoje telo len ako hlavu, ostatné mu pripadalo zbytočné. Niektorí uvažujú výhradne o cudzích telách – o vzoroch, akoby vlastné telo chýbalo. Fascinuje ma, ako podobní sú si ľudia s podobnými telami. Celkom neveríme tomu, čo iba vidíme. Radšej počúvame. Prestávame veriť prvému pohľadu na človeka. Aj keď skutočné telo na javisku znázorňuje tisíce iných tiel, vždy je samo prítomné. Som na javisku a je to predstavenie môjho tela.

Predstavenie vzniklo pre festival Divadelná Nitra 2006.

HLBINNÉ PORUŠENIE EPIDERMY celovečerné tanečno – divadelné predstavenie

Predstavenie vzniklo pre festival Divadelná Nitra 2006.

SYFNANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ADRESÁR

DIVADELNÝCH SÚBOROV

Divadlo DISK Trnava
Vedúci súboru: Milan Brežák
Tajovského 8
917 08 Trnava 8
E-mail: milan.brezak@gastromenu.sk
tel: 033 / 5332209, 0908390814
web: www.divadlodisk.sk

Divadlo G.F. Belopotockého Liptovský Mikuláš
Vedúci súboru: Stanislav Štofčík
Bobrovce 602, 032 21
Tel: 044 / 556 4014
0908 933 9531

Divadlo Hľadanie Tlmače
Námestie odborárov 5
93521 Tlmače
E-mail: hladanie@dosky.sk
tel: 0903419684
web: www.hladanie.dosky.sk

Nezávislé divadlo Rumunsko
E-mail: dcavaleru@yahoo.com

Divadelný súbor DAXNER
Mesto Tisovec – Mestský úrad
Vedúci súboru: Júlia Hodoňová
Muranská 569
980 61 Tisovec
E-mail: j.hodonova@centrum.sk
tel: 0907026551

DS HOMO FUGE Púchov
Vedúci súboru: Juraj Špalek
Keblianska 251/9
020 01 Streženice
E-mail: jurovox@centrum.sk
tel: 0908708966

Celkom malé divadlo o.z.
M. R. Štefánika 2
934 01 Levice
Predseda o.z.: Mgr. Petr Meszároš
E-mail: cmdivadlo@gmail.com
telefón: +421911124594, +421917262322
web: www.cmd.dosky.sk

Divadlo Commedia Poprad
Vedúci súboru: Vlado Benko
Ulica Mládeže
058 01 Poprad
E-mail: vladob@mail.t-com.sk
tel: 0527742243, 0903825050
web: www.commedia.sk

Studio poetika pri DS Daxner Tisovec
Vedúci súboru : Júlia Hodoňová
Muránska 569
980 61 Tisovec

Divadlo PICTUS Rimavská Sobota
Vedúci súboru: Mgr. Marian Lacko
Pivovarská 10
979 01 Rimavská Sobota
E-mail: manolacko@gmail.com
tel: 047 / 5622781, 0905 549 342

Asociácia súčasného tanca Bratislava
Petra Fornayová
E-mail: tornayova@hotmail.com
tel: 0944 161 835
web: www.sucasnytanec.sk

TLMAČSKÉ ČINOHRANIE

Celoslovenská súťažná prehliadka neprofesionálneho činoherného divadla
– súčasť Scénickej žatvy – 88. ročníka prehliadok a festivalov slovenského
amatérskeho divadla

Programový bulletin

Zostavenie a grafická úprava: Juraj Hruška, Lucia Kúdelová

Fotografie: Archív súborov

Vydalo: NOC v spolupráci s MsKS Tlmače

Tlač: KOS Nitra

Rok vydania: 2010

Náklad: 150 ks

